

[Aksel Larsen.]

lade være med at lege med byggeklodser, jeg synes, at man skulle erkende det, som det er: dette land har ingen militære opgaver at løse, dets territorium kan ikke værnes, dets folk kan ikke beskyttes ved militære midler, hverken ved hjælp af vore egne eller af andres militære midler. Lad os derfor afskaffe det hele, lad os afruste!

Samtidig vil jeg gerne have lov til at sige, at det forekommer mig, at man har haft et besynderligt hastværk med at nå frem til dette militærforlig. Det er allerede sagt under denne debat, at sagen er 5 år gammel. Det er den. Man fik først hastværk i efteråret i fjor, men så skulle det også gå stærkt, og nu skal vi have ændringsforslagene vedtaget, og derpå skal lovforslaget sendes fra anden til tredje behandling. Hvornår den skal foregå, ved jeg ikke, men man forestiller sig vel, at vi skal have tredje behandling i hvert fald i løbet af en måneds tid. Hvorfor dette hastværk? Selv de, der er naive nok eller foregiver at være naive nok til at tro, at det kan nytte, må dog erkende, at om vi skulle vente et par måneder eller 4 eller 5 med at gennemføre en militærordning, kunne der ikke ske nogen ulykke. Den internationale situation animerer til at vente. Det er yderst upraktisk, at Danmark vil opruste, når man internationalt, i hvert fald officielt, diskuterer afrustning. Det er også rigtigt, det er jeg ikke uenig i, at hvis der skal være topmøde i maj — jeg ved ikke, om det kommer i maj — var det hensigtsmæssigt at vente, til vi så resultatet af dette topmøde.

Det, jeg synes var mere nærliggende og også mere rimeligt, var imidlertid, at man ventede, til denne sag under en eller anden form havde været forelagt de danske vælgere, for først og sidst er dette et dansk spørgsmål, som skal afgøres i Danmark. Nu er jeg ikke i stand til at kræve militærordningen ud til folkeafstemning. Jeg er i parentes bemærket ikke i tvivl om, at hvis jeg var i stand til det, hvis jeg rådede over det fornødne antal mandater her i tinget — det gør jeg som sagt ikke endnu — ville jurister komme og fortælle, at det ikke kan lade sig gøre, for militærordningen er et led i opfyldelsen af vore traktatmæssige forpligtelser. Dette bestrider jeg ganske

vist. Atlantpagten forpligter os ikke til at opretholde et sådant militær. Atlantpagten siger udtrykkelig — jeg har slået det efter for en sikkerheds skyld, jeg har læst, hvad den daværende udenrigsminister sagde i 1949 — Atlantpagten siger udtrykkelig, at de enkelte lande selv bestemmer, hvor meget eller hvor lidt de vil have. Men jeg må altså erkende, at stort håb om, at vi kan få denne sag ud til folkeafstemning, er der desværre ikke.

Jeg ved imidlertid — og det ved alle i denne sal — at der ikke er så forfærdelig længe, til vi skal have et folketingsvalg. Det er muligt, det kommer i maj, det er muligt, det først kommer til september, det er muligt, det først kommer til november. Jeg ved det ikke. Jeg ved ikke engang, om den eneste sagkyndige på dette område, den højtærede statsminister, ved det. Men i hvert fald, enhver kan sige sig selv, at vi skal have et folketingsvalg inden for en særdeles overskuelig fremtid, og selv de, der er naive nok til at tro, eller som foregiver at være naive nok til at tro, at det kan nytte, at Danmark smider en milliard eller mere ud til militære formål, må erkende, at det kan ikke haste så meget. Det må være muligt at vente, til folketingsvalget er overstået.

Jeg henstiller altså alvorligt, at når denne anden behandling er forbi — og jeg går ud fra, at det vil blive besluttet, at sagen skal overgå til tredje behandling — så er man så fornuftig, at man trækker den i langdrag og venter med en endelig afgørelse til efter et folketingsvalg, så vælgerne i alt fald ved folketingsvalget kan få lejlighed til at sige deres mening.

Jeg vil gerne udtrykke dette ved at citere en udtalelse vedtaget af mit partis hovedbestyrelse på et møde den 7. februar her på Christiansborg. Vi vedtog på dette møde en politisk udtalelse, hvori vi sagde:

„Militarismen er en ulykke og ikke et værn for Danmark. Selv hvis militærudgifterne flerdobles, så vort land kom til at ligne en befæstet fattiggård, ville militæret være ude af stand til at forsvare landet eller beskytte befolkningen i tilfælde af krig. Vi kræver derfor afrustning.

Dansk afrustning og erklæret neutralitet vil give en mulighed for at undgå en